

บทปฏิบัติการที่ 5

เรื่อง

ผลิตภัณฑ์จากข้าวเจ้า

ผลิตภัณฑ์จากข้าวเจ้าที่มีผู้นิยมบริโภคกันมาก ได้แก่ ก๋วยเตี๋ยว ขนมจีน แผ่นแป้ง เป็นต้น ในบทปฏิบัติการนี้ จะทดลองเปรียบเทียบการผลิตผลิตภัณฑ์จากข้าวเจ้าประเภทเส้นก๋วยเตี๋ยวจากข้าวสารพันธุ์ต่างๆ

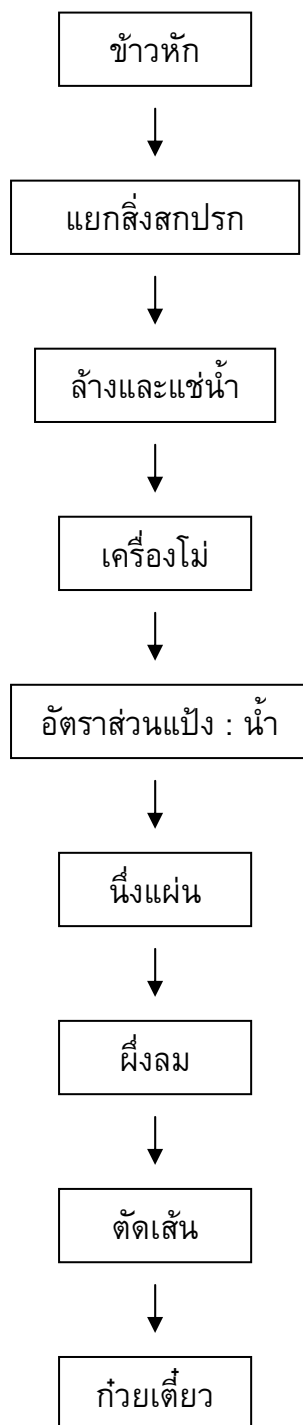
ก๋วยเตี๋ยวเป็นอาหารเส้นที่ผลิตได้ง่าย โดยนำข้าวหักมาไม่เปียก แล้วนำแป้งไปนึ่งให้สุกบนแผ่นโลหะสแตนเลสที่ทำเป็นสายพานผ่านเข้าไปในอุโมงค์ไอน้ำ ก็จะได้แผ่นแป้งบางๆ ต่อจากนั้นจึงนำไปตัดเป็นก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่ หรือจะผ่านเข้าตู้อบให้แห้ง เพื่อนำมาตัดเป็นก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็ก (ภาพที่ 5.1)

วัตถุดิบที่ใช้ในการทำเส้นก๋วยเตี๋ยว คือ ข้าวสารหักและเป็นข้าวเก่าที่มีอายุการเก็บไม่น้อยกว่า 4 เดือน ที่มีปริมาณอะมิโลสสูงกว่าร้อยละ 28 สามารถแบ่งก๋วยเตี๋ยวตามปริมาณความชื้นได้ 3 ชนิด คือ

1. ก๋วยเตี๋ยวสด เป็นก๋วยเตี๋ยวที่ได้จากการนำแผ่นก๋วยเตี๋ยวมาหั่นเป็นเส้น โดยไม่ผ่านขั้นตอนการทำให้แห้ง ซึ่งอาจเป็นเส้นเล็กหรือเส้นใหญ่ก็ได้ โดยเส้นเล็กมีขนาด 0.4-0.5 เซนติเมตร ส่วนเส้นใหญ่มีขนาด 1.5-2.5 เซนติเมตร ก๋วยเตี๋ยว 2 ชนิดนี้มีความชื้นประมาณ 62-64%

2. ก๋วยเตี๋ยวกึ่งแห้ง เป็นก๋วยเตี๋ยวที่ผ่านการผึ่งลมมาบ้างแล้ว เพื่อลดความชื้นให้เหลือประมาณ 37%

3. ก๋วยเตี๋ยวแห้ง เป็นก๋วยเตี๋ยวที่ตัดเป็นเส้นและทำให้แห้ง มีความชื้นประมาณ 13% เก็บได้นานกว่าประเภทอื่น

ภาพที่ 5.1 ขั้นตอนการผลิตเส้นกว๊ยเดี่ยว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำแป้งข้าวเจ้าไปใช้ประโยชน์
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติของแป้งข้าวเจ้าชนิดต่างๆในการแปรรูปเป็นก๋วยเตี๋ยว

วัสดุอุปกรณ์

1. แป้งข้าวเจ้าจากการบดเมล็ดข้าวสารพันธุ์ต่างๆ
2. น้ำมันพืช
3. เครื่องวิเคราะห์ความชื้น
4. อุปกรณ์สำหรับนึ่งไอน้ำ
5. เครื่องชั่ง
6. ถาดขนาด 18x27 เซนติเมตร
7. เครื่องแก้วต่างๆที่จำเป็น

วิธีการ

1. นำตัวอย่างแป้งข้าวเจ้าประเภทต่างๆ เติมน้ำให้ได้น้ำแป้งที่มีความเข้มข้นร้อยละ 15, 20, 25 และ 30 ให้เตรียมกลุ่มละ 200 มิลลิลิตร
2. เทน้ำแป้ง 100 กรัม ลงในถาดที่ทำน้ำมันพืชไว้แล้ว ปิดถาดน้ำแป้งด้วยถาดอีกใบนำไปนึ่งด้วยไอน้ำเดือด 3 นาที (หรือจนกว่าแป้งสุก)
3. นำออกมาผึ่งลม 5 นาที
4. ตัดเส้นตามความยาวถาดขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร
5. หาค่าความชื้นของเส้นก๋วยเตี๋ยว
6. ตรวจสอบคุณภาพโดยการชิม เปรียบเทียบความเหนียว สี กลิ่นรส
7. เปรียบเทียบลักษณะของเส้นก๋วยเตี๋ยวที่ผลิตจากแป้งข้าวเจ้าชนิดต่างๆ ที่มีระดับความเข้มข้นของน้ำแป้งแตกต่างกัน

ผลการทดลอง

ตารางที่ 5.1 ความชื้นและลักษณะของเส้นก๋วยเตี๋ยวที่ผลิตจากน้ำแป้งข้าวเจ้า ที่ระดับ
ความเข้มข้นต่างๆ
พันธุ์ข้าวเจ้า.....

ระดับความเข้มข้นของน้ำแป้ง (ร้อยละ)	ความชื้น (%)	ลักษณะของเส้นก๋วยเตี๋ยว

ตารางที่ 5.2 การเปรียบเทียบคุณภาพของเส้นก๋วยเตี๋ยวจากแป้งข้าวเจ้าพันธุ์ต่างๆ

ลำดับ	พันธุ์ข้าวเจ้า	ระดับความเข้มข้น ที่เหมาะสม	ลักษณะของเส้นก๋วยเตี๋ยว
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			

วิจารณ์ผลการทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

สรุปผลการทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....